

Act XCVIII.

Sprawozdanie

Komisji propinacyjnej o wniosku Wydziału krajowego tyczącym się prośby król. stół. miasta Lwowa względem zniesienia prawa propinacji w temże mieście.

Wysoki Sejmie!

Uchwałami z dnia 15. i 22. kwietnia b. r. postanowiła Rada król. stół. miasta Lwowa wnieść prośbę do wysokiego Sejmu o uchwalenie ustawy krajowej dla miasta Lwowa względem zniesienia prawa propinacji za wynagrodzeniem ubytku dochodu przez pobór opłat konsumcyjnych i policyjnych.

Prośba ta podana została w myśl §. 104 statutu dla miasta Lwowa do Wydziału krajowego, — (ustawa z dnia 14. października 1870 Nr. 79 D. u. i rozp. kr.) — który zatwierdzając powyższe uchwały Rady miejskiej, (§. 35 b. statutu) — przedłożył w dniu 15. maja 1875 do l. 395 rzeczoną prośbę wysokiemu Sejmowi do stanowczego załatwienia z wnioskiem na zadość uczynienie żądaniu gminy król. stół. miasta Lwowa.

Wysoka Izba przekazała mocą uchwały z dnia 18. maja b. r. ten wniosek Wydziału krajowego Komisji propinacyjnej do rozpoznania i zdania sprawy; komisya zaś wywiązując się z danego jej polecenia składa niniejszem o wniosku wspomnianym następujące Sprawozdanie:

W roku 1789 uzyskała gmina miasta Lwowa przywilej cesarski na wyłączne prawo wyrobu i wyszynku wódki, piwa, i miodu w obrębie miasta — prócz tego nadawał rzeczony przywilej gminie miasta prawo pobierania opłat gminnych od wyrabianych i sprowadzanych napojów; a w r. 1827 dozwolono gminie rozp. gubern. z dnia 6. października do l. 67211 pobierać opłaty policyjne od wyszynków i innych zawodów przemysłowych.

Po różnych zmianach w taryfie poboru Rada miejska wychodząc z zapatrywania, że prawo propinacyi służące miastom w ich obrębie terytoryalnym niema i niepowinno mieć znaczenia ściśle majątkowego, — lecz raczej przedstawiać wartość dochodową, niekrępującą bynajmniej swobody przemysłu, — przystąpiła w r. 1869. do regulacji prawa propinacyjnego i opłat pobieranych od wyszynku napojów na rzecz miasta, i za porozumieniem się z c. k. Rządem przyjęła pod względem sposobu wykonywania prawa propinacyi „postanowienia zasadnicze“, które zatwierdzone zostały rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z d. 23 grudnia 1869. do L. 58100, i po dziś dzień stanowią normę stosunków propinacyi miasta Lwowa.

Według tych postanowień gmina miasta Lwowa wykonywa prawo propinacyi zgodnie z zasadami ustawy przemysłowej.

Gmina może urządzać własne zakłady do wyrobu wódki, piwa i miodu, — wyrób wszelako tych napojów dozwolony jest każdemu, za opłatą jednorazową na rzecz miasta: przy założeniu nowego zakładu do wyrobu wódki lub piwa w kwocie 1500 zł., do wyrobu miodu w kwocie 1000 zł.

Pod względem wyszynku gmina prowadzi wyszynk na własny rachunek na placach publicznych, targowych i w realnościach własnością miasta będących, lub wydzierżawia to prawo wyszynku, — wolno jednak nadawać koncesye na wyszynk innym osobom według postanowień ustawy przemysłowej; gmina miasta pobiera jedynie przy nadaniu koncesyi jednorazową opłatę w kwocie 100 zł. w. a. Prócz tego pobiera Gmina od wspomnianych powyżej napojów przy wyrobie i wprowadzaniu tychże opłaty dwojakiego rodzaju; opłatę propinacyjną czyli wynagrodzenie za wyrób i dodatek gminny na potrzeby miasta. Ażeby zaś te opłaty nie tamowały ruchu handlowego zwraca się część onych przy wywozie napojów z obrębu terytoryalnego miasta. Opłaty policyjne zaprowadzone rozp. gub. z 6. października 1827 do L. 67211. zostały w swej mocy, są to bowiem opłaty za wykonywanie policyi szynkowej, czerpane ze źródła najwięcej wymagającego dozoru.

Przedstawiony stan rzeczy wykazuje, że gmina miasta Lwowa od roku 1870 począwszy nie ma już prawa propinacyi w seislsem znaczeniu tego słowa, wyzyskuje ona jedynie z tytułu propinacyi pewne pobory na potrzeby gminy, — atoli o wyłączności wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych niema mowy.

Zniesienie prawa propinacyi w obrębie terytoryalnym miasta Lwowa jest zatem sprawą nader łatwą, a wobec prądu uchylenia tegoż prawa w całym kraju, bez różnicy czy ono jest własnością majątków wiejskich czy miast, — bardzo nawet pożądaną.

Komisyja zgodziła się przeto na przyjęcie projektu do ustawy uchwalonego przez Radę miasta Lwowa o zniesieniu prawa propinacyi w obrębie miasta, zwłaszcza że projekt ten nie wkłada żadnego na kraj ciężaru. Miasto znosi prawo propinacyi bez wynagrodzenia z funduszków Państwa lub kraju; niema zaś obawy, ażeby miasto poniosło w skutek tego stratę jakową, gdyż znosi ono właściwie tytuł poboru, i co pobierało dotąd z prawa propinacyi, pobierać będzie w przyszłości jako opłaty na potrzeby gminne.

Nie straci też na tem ludność miejska, albowiem opłaty ustanowione w art. 3. i 5. ustawy proponowanej, są te same, jakie od roku 1870. istnieją. Obliczono takowe według nowych miar, przyjmując bardzo małe podwyższenie dotychczasowej opłaty przy niektórych napojach, — pod-

wyższenie wpływające częścią z potrzeby wyrównania opłaty do cyfry dzielnej, częścią zaś z potrzeby wyrównania ubytku dochodu miejskiego z powodu zrzeczenia się prawa do jednorazowych opłat za upoważnienie do wyrobu napojów propinacyjnych, i przy nadawaniu konsensów na wyszynk;

Gdy więc zasady prawa i słuszności są pod każdym względem zachowane, komisya propinacyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- A. Załączoną pod A. ustawę dla miasta Lwowa o zniesieniu prawa propinacyi w obrębie terytorialnym tegoż miasta.

We Lwowie dnia 19. Maja 1875.

Leonard Wężyk.
przewodniczący.

Marceli Madejski.
sprawozdawca.

Wykazanie wypływające z potrzeby wytworzenia opłaty do celów szkolnej, części zaś z po-
trzeby wytworzenia przykuł goobodu miejskiego z powodu zrównania się prawa do jednorazowych
opłat za upowaznienie do wyroku nabojuw propinacyjnych, i przy zachowaniu konsensu na wstąpienie
Gdy więc zasady prawa i słuszności są pod każdym względem zachowane, komisya pro-
pinacyjna wnosi :

Wysocki Sejm raczy uchwalić :

A. Zapoznać pod A. listę dla miasta Lwowa o zniesieniu prawa propinacyj w obrębie ter-
cynstym tegoż miasta.

We Lwowie dnia 19. Maja 1876.

Marceli Madziński.
przewodzący.

Leonard Wężyk.
przewodzący.

U s t a w a

obowiązująca dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem

o zniesieniu prawa propinacyi w kr. st. mieście Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa ect. ect. rozporządzam co następuje:

Art. 1.

Prawo propinacyi, mianowicie: wyłączne prawo wyrobu i wyszynku piwa, wódki i miodu w obrębie miasta, nadane król. stołecz. miastu Lwowa Najw. przywilejem cesarskim z dnia 6. Listopada 1789. r. zostaje zniesione.

Art. 2.

Od dnia wejścia w życie niniejszej Ustawy podlega wyrób i wyszynk napojów propinacyjnych w obrębie miasta Lwowa postanowieniom ogólnej ustawy przemysłowej, z ograniczeniami wszakże określonymi w tej ustawie i w policyjnych przepisach.

Art. 3.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy pobierać będzie gmina miasta Lwowa na pokrycie wydatków gminnych od napojów spirytusowych, dla konsumcyi miejscowej w obrębie miasta wyrabianych (produkowanych) i do obrębu miasta wprowadzanych, następujące opłaty gminne (konsumcyjne):

- poz. 1. od rumu, araku, koniaku, esencji pończowej, likierów i wszelkich napojów spirytusowych słodzonych -- 20 Złr. A. W. za jeden hektoliter (1. H. L.) czyli 100. litrów.
- poz. 2. od wódki, okowity i spirytusu; — 24. centów za jeden stopień 100 dzielnego alkoholometru przy temperaturze 12. 12° — R. od każdego hektolitra czyli 100. litrów,

poz. 3. od piwa:

- a) przy wyrobie: — 15. centów za jeden stopień sacharometru od każdego hektolitra (100 litrów) brzezki piwnej;
- b) przy imporcie: 1. zhr. 90. ct. a. w. za jeden hektoliter (100. litrów) piwa.

poz. 4. od miodowych napojów t. j. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

- a) przy imporcie do miasta: — 9 zhr. A. W. za jeden hektoliter (100. litrów).
- b) przy wyrobie miodu pitnego w obrębie miasta Lwowa pobierać się ma tytułem opłaty powyższej 18 zhr. od 100. kilogramów (100. K. gr.) miodu przasnego (patoki) zasyczonego do warzenia miodu pitnego.

Opłaty takowe będą pobierane bezpośrednio przy wyrobie i przy wprowadzaniu (imporcie) rzeczonych napojów, bez względu na ich przeznaczenie.

Art. 4.

Przemysłowcom trudniącym się wyrobem, przetwarzaniem, lub przerabianiem, tudzież handlem napojów w Art 3. wymienionych, należy przy wywozie artykułu z okręgu akcyzowego miasta Lwowa zwrot opłaty gminnej w kwotach następujących:

- a) od rumu, araku, koniaku i słodzonych napojów spirytusowych, tudzież od spirytusu, przy eksporcie w ilości najmniej 20. litrów ($\frac{1}{5}$ H. L.) po 22. centów za jeden stopień według 100 dzielonego alkoholometru od każdego hektolitra;
- b) od piwa niezepsutego przy eksporcie w ilości najmniej 50. litrów ($\frac{1}{2}$ H. L.) 1 zhr. 60 ct. za jeden hektoliter (100 litrów).
- c) od miodu pitnego niezepsutego przy eksporcie w ilości najmniej 20. litrów ($\frac{1}{5}$ H. L.) 5 zhr. 50 ct. A. W. za jeden hektoliter (100 litrów).

Zakłady fabryczne, produkujące napoje spirytusowe na terytorium miasta Lwowa po za okręgiem akcyzowym czyli za rogatkami miasta, otrzymają w tym samym stosunku zwrot uiszczonej opłaty gminnej przy eksporcie spirytusu, piwa i miodu po za terytorjalny obręb gminy miasta Lwowa.

Art. 5.

Oprócz powyższych opłat gminnych pozwala się gminie król. stoł. miasta Lwowa pobierać na potrzeby gminne, opłaty policyjne od następujących zatrudnień przemysłowych, wykonywanych w obrębie miasta Lwowa.

- a) od wyszynku, traktjerni, cukierni i kawiarni rocznie po 15 zhr.
- b) od jednego bilaru, utrzymywanego w lokalu gościnnym rocznie po 15 zhr.
- c) od gospody czyli zajazdu dla fur, bez izb gościnnych rocznie po 10 zhr.
- d) od oberzy czyli zajazdu z izbami gościnnymi dla przyjezdnych, a to:
  - 1. od oberzy 1. klasy obejmującej do 10 izb gościnnych rocznie po 20 zhr.
  - 2. od oberzy 2. klasy, obejmującej do 20 izb gościnnych rocznie po 40 zhr.
  - 3. od oberzy 3. klasy, obejmującej do 30 izb gościnnych rocznie po 60 zhr.
  - 4. od oberzy 4. klasy obejmującej więcej jak 30 izb gościnnych rocznie po 80 zhr. A. W.

Opłaty w tym artykule ustanowione mają być uiszczane w półrocznych ratach z góry, w styczniu i Lipcu każdego roku, bez względu na czas rozpoczęcia lub zaniebdania przedsiębiorstwa zarobkowego.

Art. 6.

Kto przez zatajenie lub przemycenie przedmiotu podlegającego opłacie określonej w art. 3. i 5 niniejszej ustawy ukróci dochód gminny m. Lwowa, staje się winnym przekroczenia, i karany będzie grzywną do wysokości 10 krotnej opłaty ukróczonej. a w razie niemożności ściągnięcia grzywny aresztem do 14 dni.

O winie i wysokości kary orzeka Magistrat król. stoł. miasta Lwowa.

Grzywny przypadają funduszowi gminy m. Lwowa.

Art. 7.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia dotyczące się wykonywania prawa propinacyi i opłat t. z. szynkowo-policyjnych w obrębie gminy m. Lwowa, a w szczególności rozporządzenie c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 23 grudnia 1869 do L. 58100 i rozporządzenie gubernialne z dnia 6 października 1827 L. 67211.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 45 dni od dnia jej ogłoszenia.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. 6.

Kto przez nielegalne lub niewłaściwe przedmiotem podlegającego opłacie określonej w art. 5. i 6 niniejszej ustawy, lubo dobowy gminy m. Lwowa, staje się winnym przekroczenia i karany będzie grzywną do 10 złotych, jeżeli opłaty określonej w art. 5. niniejszej ustawy nie zapłacił w wyznaczonym terminie do 14 dni. O winie i wysokości kary orzeka Magistrat kraj. st. m. Lwowa. Grzywny płacone są w kasie miejskiej m. Lwowa.

Art. 7.

W dalszym zakresie w tymże niniejszej ustawie, traca moc obowiązująca wszystkie postanowienia, które się wyznają prawa propażni i opłat t. x. szachowo-policyjnych w mieście gminy m. Lwowa, w szczególności rozporządzenie c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 23 grudnia 1869. do L. 23100 i rozporządzenie gubernialne z dnia 6 października 1871. L. 47211.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 45 dni od dnia jej ogłoszenia. Wykonanie tej ustawy polecamy Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.